

TOETSING FLORA- EN FAUNAWET VOOR DE BOUW VAN EEN AARDAPPEL-
SCHUUR TE BARGER ERFSCHEIDENVEEN.

in opdracht van:

DHR. H.R. HAASKEN

uitgevoerd door:

BURO BAKKER ADVIESBURO VOOR ECOLOGIE B.V.
Weiersloop 9 Postbus 10034 9400 CA Assen tel. 0592-313389 fax. 0592-314643

Projectleiding:
Ir. M.S. van Kerkvoorde

Veldwerk & rapportage:
Ing. R. Zverver

©
Gebruik en overname van gegevens
alleen toegestaan met volledige bronvermelding:

*Buro Bakker (2010);
Toetsing Flora- en faunavet voor de bouw van een aardappelschuur te Barger Erfscheidenveen.
Buro Bakker adviesburo voor ecologie B.V. te Assen,
in opdracht van dbr. H.R. Haaske.*

Inhoud

1	INLEIDING.....	1
1.1	AANLEIDING.....	1
1.2	OPZET.....	1
1.3	DE FLORA- EN FAUNAWET.....	1
1.4	NATUURBESCHERMINGSWET.....	3
1.5	ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR.....	3
1.6	RODE LIJSTEN.....	3
2	FLORA EN FAUNA OP DE LOCATIE.....	4
2.1	TERREINKARAKTERISTIEK.....	4
2.2	FLORA EN VEGETATIE.....	4
2.3	FAUNA.....	5
2.3.1	Vogels.....	5
2.3.2	Zoogdieren.....	5
2.3.3	Amfibieën, Vissen en Reptielen.....	5
2.3.4	Ongewervelden.....	5
3	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET.....	6
3.1	SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN.....	6
3.2	GEVOLGEN VAN DE INGREEP.....	6
3.3	MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN.....	6
3.4	CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES.....	7

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Dhr. Haasken is voornemens een aardappelbewaarschuur te bouwen op een perceel langs de Erfscheidenweg. Het betreft kadastraal perceel Emmen-V-274. De schuur zal worden gerealiseerd achter Erfscheidenweg nummer 57.

In verband met de bouwaanvraag t.b.v. de bouw van een aardappelbewaarschuur verlangt de gemeente Emmen een effectenstudie in het kader van de Flora en Fauna wet.

Figuur 1: Het plangebied waarbinnen de werkzaamheden plaats zullen vinden is met een rode lijn aangegeven.

1.2 OPZET

Buro Bakker is gevraagd om op basis van een veldbezoek en ecologisch inzicht een beschouwing op te stellen over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Daarmee worden soorten bedoeld die worden beschermd door de Flora- en faunawet, de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn.

Op maandag 18 januari 2010 is een ecologische verkenning uitgevoerd. Daarbij is gelet op beschermde flora en fauna. Er was een sneeuwvlaag aanwezig tijdens het veldbezoek. Hier en daar was de vegetatie zichtbaar of is de sneeuw weggeveegd zodat een indruk van de vegetatie kon worden verkregen, zodat dit geen nadelige gevolgen voor het onderzoek heeft gehad. Verder zijn inschattingen gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten op basis van de terreinkenmerken.

1.3 DE FLORA- EN FAUNAWET

Door de in april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is de verplichting ontstaan om ruimtelijke plannen aan deze wet te toetsen. Het doel van de wet is om in het wild levende planten en dieren te beschermen. Voor dit project zijn de volgende artikelen van de wet relevant:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.
- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen.

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) omtrent artikel 75 is gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 501 op 19 oktober 2004 en is op 23 februari 2005 van kracht geworden. Dit houdt in dat de Flora- en faunawet meer mogelijkheden biedt voor het verkrijgen van vrijstellingen, mits aan voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld. De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

Categorie 1: Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar algemene soorten in Nederland, waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling, mits bij ingrepen sprake is van een bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Als hier niet aan voldaan is, moet er een ontheffingsaanvraag worden gedaan, waarbij getoetst wordt volgens het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort' (de zgn. lichte toets).

Categorie 2: Hieronder vallen de zgn. tabel 2-soorten: beschermde soorten waarvoor niet op voorhand vrijstelling wordt verleend, maar waarvoor eerst een gedragscode moet worden opgesteld. Deze gedragscode wordt door de sector of de ondernemer opgesteld, en door de minister van LNV getoetst. Totdat deze gedragscode is goedgekeurd zal voor soorten uit deze categorie ontheffing aangevraagd moeten worden.

Categorie 3: Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Vogels: Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Alle vogels zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Een vrijstelling hiervoor is mogelijk als een gedragscode wordt toegepast. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden, aangezien juist in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Indien deze gedragscode achterwege blijft is een ontheffing noodzakelijk en zal de uitgebreide toets worden toegepast (zie categorie 3). Meerjarig gebruikte nestplaatsen van zwaluwen, roefvogels, uilen, spechten,

Zwarte Kraai en koloniebroeders vallen buiten deze gedragscode en zijn jaarrond beschermd.

1.4 NATUURBESCHERMINGSWET

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn beide verwerkt in de Flora- en faunawet. Dientengevolge zijn vrijwel alle vogelsoorten beschermd en zijn sommige diersoorten opgenomen met een veel strenger beschermingsregime dan de overige beschermde soorten. Voor vogels betekent dit overigens dat het vooral de broedtijd is die te allen tijde dient te worden ontzien. Daarnaast zijn in het kader van de Vogelrichtlijn speciale beschermingszones aangewezen, waarin populaties van sommige vogelsoorten extra worden beschermd. Deze speciale beschermingszones, de Vogelrichtlijngebieden, vormen samen met de Habitatrichtlijngebieden het Natura 2000 netwerk. Dit is een Europees netwerk van natuurgebieden. Nederland telt in totaal 162 van dergelijke gebieden. De officiële aanwijzing tot Natura 2000 gebieden is inmiddels in gang gezet.

De bescherming van de Natura 2000 gebieden is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet, waarin de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïmplementeerd. Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn of verband houden met het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000 gebieden en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet.

Het onderzoeksgebied behoort niet tot een Natura 2000 gebied. In de nabije omgeving zijn geen Natura 2000 gebieden aanwezig. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet is derhalve niet aan de orde.

1.5 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en heeft tot doel om de natuurwaarden in het land te stabiliseren. De EHS bestaat uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones. Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van de EHS plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn. Het plangebied valt niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur.

1.6 RODE LIJSTEN

Soorten zijn opgenomen in Rode lijsten als ze worden bedreigd in hun voortbestaan. Dat wil echter niet altijd zeggen dat ze ook worden beschermd. Rode Lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Alleen Rode Lijstsoorten die ook in de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet zijn opgenomen, genieten een vorm van bescherming. In dit rapport is aangegeven of soorten op een Rode lijst staan.

2 FLORA EN FAUNA OP DE LOCATIE

2.1 TERREINKARAKTERISTIEK

Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de Erfscheidenweg te Erfscheidenveen. De aardappelschuur wordt aangelegd achter de bebouwing van Erfscheidenweg 57 (zie figuur 1). Dit perceel is momenteel in gebruik als akker. Wilde planten zijn hier slechts spaarzaam aanwezig. Afgezien van de bebouwing langs de Erfscheidenweg heeft het gebied een open karakter (zie figuur 2).

Figuur 2: De bouwlocatie van een schuur achter de Erfscheidenweg 57.

2.2 FLORA EN VEGETATIE

Op de bouwlocatie zijn weinig wilde planten aanwezig. Hier werden Biggekruid, Smalle weegbree, Kweek, Bastaardwederik en Vogelmuur aangetroffen. Alle soorten zijn zeer algemeen en duiden op dynamische, voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten komen hier niet voor.

In de randen en wegbermen werd een iets hogere diversiteit van planten aangetroffen. De meeste van deze delen vallen buiten het onderzoeksgebied. Soorten die werden waargenomen zijn Engels raagrass, Vogelmuur, Duizendblad, Smalle weegbree, Kleine veldkers, Zachte ooievaarsbek en Akkerkool. Ook deze soorten zijn alle zeer algemeen en duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten of Rode lijst-soorten komen niet voor.

2.3 FAUNA

Op basis van het aangetroffen biotoop kan een aantal licht beschermde diersoorten in het onderzoeksgebied voorkomen. Hieronder wordt de verwachte aanwezige fauna per soortgroep beschreven.

2.3.1 VOGELS

Tijdens het veldbezoek werden Houtduiven aangetroffen. Overige vogels werden niet gezien. Het onderzoeksgebied is als broedlocatie geschikt voor Graspieper en Gele kwikstaart. Voor overige (weide)vogels is het plangebied als broedlocatie niet geschikt omdat het zich te dicht bij bestaande bebouwing bevindt of omdat er geen opgaande beplanting aanwezig is.

2.3.2 ZOOGDIEREN

In de sneeuwlaag werden prenten (sporen) van Haas en Vos waargenomen, deze dieren hebben geen verblijfplaatsen in het plangebied. De aanwezigheid van molshopen duidt op leefgebied van de Mol. Naar verwachting zullen eveneens Veldmuis, Bosspitsmuis en Bosmuis voorkomen in het gebied. Deze soorten hebben verblijfplaatsen in het plangebied en zijn net als de Mol licht beschermd.

2.3.3 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN

Voor amfibieën is het onderzoeksgebied niet interessant. Als landbiotoop of overwinteringsbiotoop is het niet geschikt. Geschikte voortplantingsplaatsen voor amfibieën werden niet aangetroffen.

Voor vissen is geen geschikt biotoop aanwezig.

2.3.4 ONGEWERVELDEN

In het plangebied zullen algemene insectensoorten voorkomen. Voor beschermde libellen- of vlindersoorten is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig. Hun voorkomen kan worden uitgesloten.

3 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES VAN DE FLORA- EN FAUNAWET

3.1 SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN

Onderstaande tabel geeft voor de aangetroffen en mogelijk aanwezige beschermde soorten het beschermingsregime aan. Alleen de soorten die het onderzoeksgebied in gebruik hebben als vaste verblijfplaats of groeiplaats zijn hierin opgenomen. Voor soorten uit de eerste categorie geldt een algehele vrijstelling. Voor de soorten uit de tweede en derde categorie dient over het algemeen ontheffing te worden aangevraagd. In § 3.4 wordt dit nader uitgewerkt.

Soortgroep	Soort	Type waarneming	Cat 1	Cat 2	Cat 3
Vogels	Graspieper (<i>Anthus pratensis</i>)	A			X
	Gele kwikstaart (<i>Motacilla flavá</i>)	A			X
Zoogdieren	Mol (<i>Talpa europea</i>)	A	X		
	Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	A	X		
	Bospitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)	A	X		
	Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	A	X		

Tabel 1: Overzicht van waargenomen of waarschijnlijk in het plangebied voorkomende beschermde soorten. Type waarneming: A=waarschijnlijk aanwezig, B=sporen/holen/nesten aanwezig, C=zichtwaarneming. Categorie 1=algemene maar beschermde soorten, Categorie 2=overige soorten, Categorie 3=Strikt beschermde soorten (zie § 1.3).

3.2 GEVOLGEN VAN DE INGREEP

Voor de Flora- en faunawet zijn vooral vaste verblijfplaatsen van belang. Door de geplande werkzaamheden zullen enkele algemene zoogdier- of amfibieënsoorten mogelijk worden gedood en/of verstoord. Dit zijn soorten die behoren tot tabel 1 van de Flora- en faunawet. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is niet in het geding.

Wanneer de werkzaamheden in de broedtijd (half maart tot en met half juli) plaatsvinden, is het mogelijk dat broedende vogels worden verstoord en de legsels worden vernietigd of verloren gaan.

3.3 MOGELIJKHEDEN VOOR MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Vogels

Ten aanzien van de vogels is het noodzakelijk rekening te houden met het broedseizoen. Dat betekent dat er in de periode van half maart t/m half juli niet mag worden begonnen met bouwen. Werkzaamheden die voor half maart beginnen mogen doorgaan zolang er van uit kan worden gegaan dat zich geen broedvogels vestigen. Indien het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen wordt ontdaan van vegetatie zodat zich geen broedvogels vestigen kan ook tijdens het broedseizoen met de bouw worden begonnen.

Overige soorten

Voor soorten uit categorie 1 geldt een vrijstelling, schade aan deze soorten hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van toepassing (artikel 2 Flora- en faunawet, zie § 1.3). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen (mitigatie). Dit kan bijvoorbeeld door enkele dagen voorafgaand aan de werkzaamheden de aanwezige vegetatie kort af te maaien. Het leefgebied wordt op die manier onaantrekkelijk gemaakt voor de bodembewonende soorten, zo krijgen zij de kans om een andere verblijfplaats te zoeken en lopen daardoor minder risico tijdens de werkzaamheden om te komen.

3.4 CONCLUSIES EN CONSEQUENTIES

Vanwege de broedvogels is het noodzakelijk om rekening te houden met het broedseizoen, zoals beschreven in de vorige paragraaf.

De overige in het plangebied gevonden en te verwachten zoogdier- en amfibieënsoorten waarvan de verblijfplaatsen verstoord kunnen worden, zijn allen licht beschermd. Voor schade aan deze soorten geldt een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten niet te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht (zie § 1.3 & 3.3) is voor deze soorten wel van kracht.

januari 2010

Vormgeving:
Joop Striker, Assen